

Jugoslaviska krigen

Filmens innehåll

I den här filmen ska vi lära oss om de fruktansvärda krig som bröt ut i Europa i början av nittioalet, i det forna Jugoslavien.

Vilka var de bakomliggande orsakerna? Vem var Tito? Och vad var det som hände i staden Srebrenica?

Vi lär oss om några av de händelser och personer som spelade en stor roll i konflikterna. Till sist undersöker vi konsekvenserna av krigen, för befolkningen och för regionen.

Programmet är indelat i kapitel:

- Inledning (00:00 - 01:25)
- Kapitel 1: Bakgrund till konflikterna (01:26 - 04:23)
- Kapitel 2: Striderna börjar (04:24 - 05:35)
- Kapitel 3: Upptäckning (05:36 - 07:38)
- Kapitel 4: Sarajevo (07:39 - 09:08)
- Bosko och Admira - ett gripande öde (09:09 - 10:10)
- Kapitel 5: Srebrenica (10:11 - 11:54)
- Kapitel 6: Kosovo (11:55 - 14:32)
- Kapitel 7: Krigens konsekvenser (14:33 - SLUT)

Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll enligt läroplan:

Historia (högstadiet)

- Kalla krigets konflikter, Sovjetunionens sönderfall och nya maktförhållanden i världen.
- FN, nordiskt samarbete och framväxten av Europeiska unionen (EU).
- Aktuella konflikter i världen och historiska perspektiv på dessa.
- Hur historiska källor och berättelser om en familjs eller släkts historia speglar övergripande förändringar i människors levnadsvillkor.

Filmfakta

Ämne: Historia

Ålder: Från 13 år (H, Gy)

Speltid: 18 minuter

Svenskt tal med svensk text

Produktion: Solfilm Media AB

Inlärningsmål:

- Att lära sig om krigen i det forna Jugoslavien.

Jugoslaviska krigen

Innan filmen

Diskussionsfrågor

Det är viktigt att läraren/ledaren förbereder övningarna kring filmen och funderar igenom hur diskussioner och svar ska hanteras. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Anpassa gärna materialet och fördela eventuellt frågorna bland grupperna.

Följande frågor är indelade i kapitelordning.

Inledning (00:00 - 01:25)

- Vad vet du sedan tidigare om det forna Jugoslavien och om de krig som tog plats där?

Kapitel 1: Bakgrund till konflikterna (01:26 - 04:23)

- Hur såg situationen ut i Europa efter första världskriget?
- När bildades Jugoslavien?
- Vad innebär *stormakt*?
- I filmen sägs det att det inte fanns någon "vi och dem-känsla" i landet under Titos styre. Vad tror du menas med det?
- Varför tror du Jugoslavien började falla sönder när Tito dog?
- Vad innebär *nationalism*? Vad kan vara problematiskt med nationalism?
- Slobodan Milošević använde sig av en nationalistisk politik. Vad innebar det?
- Vilka folkgrupper levde i Jugoslavien?

Kapitel 2: Striderna börjar (04:24 - 05:35)

- Varför började striderna när Slovenien och Kroatien förklarade självständighet? Vad innebar det?
- Varför ville inte Milošević erkänna ländernas självständighet tror du?
- Vad är FN?
- Vad är NATO?
- Vad är skillnaden mellan FN och NATO?

Kapitel 3: Upptäppning (05:36 - 07:38)

- Varför erkände inte Milošević Bosnien-Hercegovinas självständighet?
- Varför bildades Republiken Srpska?
- Vad betyder *etnisk rensning* och vad innebär det?
- Varför fick inte FN stoppa de serbiska trupperna, tror du?

Kapitel 4: Sarajevo (07:39 - 09:08)

- Varför angreps civilbefolkningen i Sarajevo tror du?
- Vad hände när NATO grep in?
- Vad betyder *mandat*?
- Vad betyder det att "den humanitära situationen snabbt blev desperat" för befolkningen i Sarajevo?

Bosko och Admira - ett gripande öde (09:09 - 10:10)

- Varför ville Bosko och Admira fly till Serbien?
- Varför tror du att Bosko och Admira besköts när de ville korsa floden trots att de fått tillstånd till det?
- Paret blev en symbol för det gamla Sarajevo. Varför det tror du?

Kapitel 5: Srebrenica (10:11 - 11:54)

- Varför kunde inte FN skydda de människor som sökt beskydd i Srebrenica?
- Srebrenicamassakern är en av de mest uppmärksammade händelserna under krigen i Jugoslavien. Varför då?
- Vad innebar Dayton-avtalet?

Kapitel 6: Kosovo (11:55 - 14:32)

- Varför tror du att Milošević avskaffade det albanska språket i Kosovo?
- Varför erkände inte Milošević Kosovos självständighet?
- Varför tog FN över landets styre?
- Varför är det, än i dag, inte alla länder som erkänner Kosovos självständighet?
- Varför tror du att Serbien tycker att det är fel att Kosovo blivit en självständig stat?

Kapitel 7: Krigens konsekvenser (14:33 - SLUT)

- Vad var orsakerna till krigen, tror du?
- Ungefär hur många från forna Jugoslavien sökte asyl i Sverige i samband med krigen?
- Hur många länder består det forna Jugoslavien av i dag?
- Varför har många fortfarande inte kunnat återvända hem efter krigens slut, tror du?

© Rättigheterna till studiematerialet ägs av Solfilm Media AB.
Du har rätt att använda dig av studiematerialet i samband med visning av programmet.

Jugoslaviska krigen

Efter filmen

Fördjupning

Dela in klassen i grupper. Ta reda på mer om krigen i Jugoslavien. Formulera en frågeställning att utgå ifrån, eller välj en av dessa:

- Hur såg det politiska läget ut i Jugoslavien innan krigen utbröt? Vilka hade makten då? Hur var landet strukturerat?
- Undersök mer om orsakerna till att krigen bröt ut. Vad var det som pågick i landet under denna tid och hur såg befolkningen på situationen?
- Hur påverkades resten av Europa av de krig som pågick i Jugoslavien? Har det fått några konsekvenser för Europa som sådant? Påverkades Sverige av krigen?
- Vad blev konsekvenserna av krigen? Påverkas länderna fortfarande? Hur fungerar länderna i dag? Hur ser befolkningen på situationen i dag jämfört med hur det var då?

Leta information på internet, i böcker och i tidskrifter. Grupperna presenterar sedan sina arbeten för resten av klassen i form av en presentation, uppsats, hemsida eller artikel.

Jämför

Dela in klassen i grupper. Jämför krigen i Jugoslavien med en annan historisk eller aktuell händelse. T.ex. konflikten i Syrien, Rwanda-kriget eller första eller andra världskriget. Finns det några likheter och skillnader mellan konflikterna? Tror du att något liknande skulle kunna hända igen i Europa?

Leta information på internet, i böcker och i tidskrifter. Grupperna presenterar sedan sina arbeten för resten av klassen i form av en presentation, uppsats, hemsida eller artikel.

© Rättigheterna till studiematerialet ägs av Solfilm Media AB.
Du har rätt att använda dig av studiematerialet i samband med visning av programmet.